

АГЕНЦИЈА ЗА БАНКАРСТВО РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

**УПУТСТВО
ЗА ОДРЕЂИВАЊЕ МИНИМАЛНОГ ЗАХТЈЕВА ЗА КАПИТАЛ И
ПРИХВАТЉИВЕ ОБАВЕЗЕ БАНКЕ**

Бања Лука, фебруар 2020. год.

САДРЖАЈ

1. Опште одредбе.....	1
2. Структура и висина минималног захтјева за капитал и прихватљиве обавезе.....	1
3. Одређивање износа за покриће губитка.....	2
4. Одређивање износа за докапитализацију	2
5. Прилагођавања износа за докапитализацију.....	3
6. MREL захтјев за банкарску групу.....	3
7. Додатне корекције укупног MREL захтјева.....	4
8. Укупна оцјена MREL захтјева	4
9. Прихватљиви инструменти за испуњавање MREL захтјева	4
10. Испуњавање MREL захтјева субординисаним дугом.....	5
11. Рок за испуњење MREL захтјева.....	5
12. Прелазне и завршне одредбе.....	5

Увод

Упутство за одређивање минималног захтјева за капитал и прихватљиве обавезе банке доноси се на основу члана 22. став 1. тачка њ) Закона о Агенцији за банкарство Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 59/13 и 4/17), члана 6. став 1. тачка б. и члана 22. став 4. тачка л) Статута Агенције за банкарство Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 63/17) и члана 3. став 2. и 3. Одлуке о минималним захтјевима за капиталом и прихватљивим обавезама банке („Службени гласник Републике Српске“ број 20/18).

1. Опште одредбе

- 1) Овим упутством прописује се начин одређивања минималног захтјева за капитал и прихватљиве обавезе банке, у складу са одредбама Одлуке о минималним захтјевима за капиталом и прихватљивим обавезама банке („Службени гласник Републике Српске“ број 20/18) (у даљем тексту: Одлука)
- 2) Минимални захтјев за капитал и прихватљиве обавезе банке (у даљем тексту: MREL захтјев) представља минимални износ регулаторног капитала и прихватљивих обавеза који обезбјеђује способност банке да покрије одговарајући износ губитака и да, у зависности од стратегије реструктурирања, буде докапитализована износом који је довољан за спровођење префериране стратегије реструктурирања, а све како би се постигли циљеви реструктурирања.
- 3) MREL захтјев израчунава се као процентуално изражен однос збира регулаторног капитала и прихватљивих обавеза банке према збиру регулаторног капитала и укупних обавеза банке.
- 4) Агенција за банкарство Републике Српске (у даљем тексту: Агенција) утврђује за сваку банку посебан MREL захтјев који је банка дужна константно испуњавати на појединачној основи, односно на консолидованој основи, ако је тако наложено.
- 5) MREL захтјев одређује се у складу са одредбама Закона о банкама Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 4/17, 19/18 и 54/19) (у даљем тексту: Закон) и одредбама Одлуке, те у складу са овим Упутством које детаљније разрађује поступање Агенције приликом одређивања MREL захтјева.

2. Структура и висина минималног захтјева за капитал и прихватљиве обавезе

- 1) Приликом утврђивања укупно потребног MREL захтјева, одвојено се утврђује: износ који је потребан како би се осигурало покриће губитака (у даљем тексту: износ за покриће губитака) те, по потреби, износ потребан да би банка након покрића губитка поново успоставила стопу адекватности регулаторног капитала на нивоу којим би се омогућило њено даље неометано пословање и одржавање довољног повјерења у банку на финансијском тржишту, односно за осигурање континуитета критичних функција, а све у складу са преферираном стратегијом реструктурирања (у даљем тексту: износ за докапитализацију).
- 2) Полазна основа за утврђивање износа за покриће губитака су капитални захтјеви који се тренутно примјењују на банку, уз могућност утврђивања износа већег или мањег од редовних капиталних захтјева на основу процјене Агенције.
- 3) Износ за докапитализацију једнак је износу потребном за испуњење примјенљивих капиталних захтјева прописаних Законом након спровођења префериране стратегије реструктурирања, те за потребе одржавања повјерења у банку на финансијском тржишту.
- 4) Висина MREL захтјева је у непосредној вези са одабраном стратегијом реструктурирања и одабраним инструментом, односно инструментима реструктурирања, који се планирају примијенити приликом реструктурирања одређене банке.
- 5) Банка за коју је одабрана стратегија реструктурирања наставка пословања цијеле банке примјеном инструмента реструктурирања властитим средствима банке, осим адекватног износа за покриће очекиваних губитака у реструктурирању, мора константно одржавати и одговарајући

износ који ће омогућити поновно успостављање стопе регулаторног капитала банке на нивоу који је довољан за одржавање капиталних захтјева прописаних Законом, али и задржавање довољног повјерења у банку на финансијском тржишту након реструктурирања.

- 6) За банке код којих је одабрана стратегија реструктурирања очувања критичних функција преносом тих функција на другу банку или на банку за посебне намјене, износ докапитализације мора бити довољан само за покриће повећаних капиталних захтјева примаоца дијела имовине и обавеза банке у реструктурирању који произилазе из преузетог дијела имовине.
- 7) Банке за које се у току процјене могућности реструктурирања утврди да је ликвидација или стечај банке оправдан и спроводив, MREL захтјев састоји се само од износа за покриће губитака.

3. Одређивање износа за покриће губитака

- 1) Приликом утврђивања износа за покриће губитака Агенција полази од тренутних укупних капиталних захтјева који се примјењују на банку у складу са чланом 37. Закона, те чланом 34, 37, 39. и 40. Одлуке о израчунавању капитала банке.
- 2) Агенција не спроводи додатна усклађивања при одређивању износа за покриће губитака.
- 3) За одређивање износа за покриће губитака примјењује се укупан износ изложености ризику банке на појединачној основи.
- 4) Износ за покриће губитака представља збир износа потребног капитала за испуњење минималне стопе регулаторног капитала и додатних капиталних захтјева, те захтјева за заштитним слојевима капитала (комбиновани заштитни слој), те се исти утврђује на следећи начин:

Износ за покриће губитака	=	мин. износ рег.кап	+	додатни капитални захтјев	+	комб. заштитни слој
---------------------------	---	--------------------------	---	---------------------------------	---	---------------------------

- 5) Уколико је износ за покриће губитака израчунат на начин како је дефинисано у претходној тачки мањи од износа који је потребан да би се испунио захтјев за финансијском полугом, тада се као износ за покриће губитака узима износ захтјева за финансијском полугом.

4. Одређивање износа за докапитализацију

- 1) Приликом утврђивања износа за докапитализацију Агенција полази од тренутних укупних капиталних захтјева који се примјењују на банку у складу са чланом 37. Закона, односно од захтјева за финансијску полугу у складу са чланом 37. Одлуке о израчунавању капитала банке ако је тај износ већи.
- 2) Износ за докапитализацију укључује и износ потребан за одржавање повјерења у банку на финансијском тржишту након реструктурирања, чији је стандардни износ једнак захтјеву за комбиновани заштитни слој.
- 3) Утврђивање укупног износа изложености ризику, као варијабле за одређивање износа за докапитализацију, зависи од префериране стратегије реструктурирања и инструментима реструктурирања који се планирају примијенити приликом реструктурирања одређене банке, и то:
 1. Код примјене инструмента реструктурирања властитим средствима банке, код одређивања износа за докапитализацију примјењује се укупни износ изложености ризику банке на појединачној основи.

2. Код примјене инструмента преноса дијела имовине или обавеза на банку купца или на банку за посебне намјене, код одређивања износа за докапитализацију примјењује се процијењена изложеност ризику дијела имовине која је предмет преноса.
- 4) Код банака за које је утврђено да је ликвидација или стечај оправдан и спроводив, износ за докапитализацију банке једнак је нули.

5. Прилагођавања износа за докапитализацију

- 1) Агенција прилагођава потребан износ за докапитализацију банке у три сегмента: у дијелу који се односи на додатне капиталне захтјеве, капиталне захтјеве за одржавање довољног повјерења у банку на финансијском тржишту, тј. за комбиновани заштитни слој, те висини укупног износа изложености ризику банке након реструктурирања.
- 2) У дијелу који се односи на додатне капиталне захтјеве, реално је за претпоставити да ће очекивани општи профил ризичности банке након реструктурирања бити значајно нижи, па са тог аспекта Агенција подразумијева потребу умањења наложених додатних капиталних захтјева за 50% приликом одређивања потребног износа за докапитализацију.
- 3) У дијелу који се односи на капиталне захтјеве за одржавање довољног повјерења у банку на финансијском тржишту, тј. за комбиновани заштитни слој, Агенција подразумијева потребу задржавања само заштитног слоја за очување капитала. То значи да је комбиновани заштитни слој банке једнак износу заштитног слоја за очување капитала приликом одређивања потребног износа за докапитализацију.
- 4) У дијелу који се односи на укупни износ изложености ризику банке након реструктурирања, Агенција претпоставља умањење укупног износа изложености ризику за укупни износ за покриће губитака. То значи да се приликом одређивања износа за докапитализацију капитални захтјеви рачунају у односу на укупан износ изложености ризику умањен за износ за покриће губитака.
- 5) Након претходно наведених прилагођавања, износ за докапитализацију се утврђује на сљедећи начин:

$$\boxed{\text{Износ за докап.}} = \boxed{\begin{array}{l} \text{Укупни износ} \\ \text{изложености} \\ \text{ризику минус} \\ \text{Износ за} \\ \text{покриће} \\ \text{губитака} \end{array}} \times \left(\boxed{\begin{array}{l} \text{мин.} \\ \text{стопа} \\ \text{рег. кап.} \end{array}} + \boxed{\begin{array}{l} \text{додатни} \\ \text{капитални} \\ \text{захтјев} \end{array}} + \boxed{\begin{array}{l} \text{Заштитни слој} \\ \text{за очување} \\ \text{капитала} \end{array}} \right)$$

- 6) Износ за докапитализацију израчунат на начин како је дефинисано у претходној тачки упоређује се са износом који је потребан да би се испунио захтјев за финансијском полугом, али при томе се називник односа финансијске полуге (укупни износ изложености ризику) умањује за укупни износ за покриће губитка. Као износ за докапитализацију узима се већи износ од та два износа.

6. MREL захтјев за банкарску групу

- 1) Агенција одређује MREL захтјев за банкарску групу над којом Агенција обавља надзор на консолидованој основи.
- 2) MREL захтјев на нивоу банкарске групе утврђује се како је описано у тачкама 3, 4. и 5. овог Упутства.
- 3) Изузетно од тачке 3. подтачка 3. за одређивање износа за покриће губитака примјењује се укупни износ изложености ризику на консолидованој основи.

- 4) Изузетно од тачке 4. подтачка 3. – 1. за одређивање износа за докапитализацију, примјењује се укупни износ изложености ризику на консолидованој основи, али само за оне чланице групе код којих ликвидација или стечај није оправдан и спроводив.
- 5) Надређена банка у банкарској групи обавезна је поред одржавања MREL захтјева на појединачној основи, одржавати MREL захтјев и на консолидованој основи за банкарску групу.

7. Додатне корекције укупног MREL захтјева

- 1) Агенција може повећати укупни MREL захтјев ако током планирања реструктурирања утврди да је оправдано да ће неке MREL прихватљиве обавезе бити искључене из спровођења отписа или конверзије, ако је то искључење оправдано барем једним од циљева реструктурирања (нпр. циљем очувања критичних функција или циљем избјегавања већег штетног утицаја на финансијску стабилност и др.).
- 2) Агенција неће умањивати укупан MREL захтјев на основу могућег доприноса из Фонда за осигурања депозита.

8. Укупна оцјена MREL захтјева

- 1) Укупни MREL захтјев састоји се од суме износа за покриће губитака и износа за докапитализацију, те евентуалних додатних корекција MREL захтјева.

$$\boxed{\text{MREL захтјев}} = \boxed{\text{Износ за покриће губитака}} + \boxed{\text{Износ за докапитализацију}} + \boxed{\text{Додатне корекције}}$$

- 2) MREL захтјев за банке исказује се као процентуални износ збира регулаторног капитала и квалификованих прихватљивих обавеза према збиру регулаторног капитала и укупних обавеза банке.

$$\boxed{\text{MREL захтјев}} = \frac{\boxed{\text{Регулаторни капитал}} + \boxed{\text{Квалификоване прихватљиве обавезе}}}{\boxed{\text{Регулаторни капитал}} + \boxed{\text{Укупне обавезе}}} \times 100$$

- 3) Приликом одређивања MREL захтјева, из квалификованих прихватљивих обавеза и укупних обавеза искључује се субординисани дуг и друге обавезе које су већ укључене у регулаторни капитал, а обавезе по основу финансијских деривата се укључују у нето износу, јер се у потпуности признаје уговорено право друге уговорне стране на нетирање.

9. Прихватљиви инструменти за испуњавање MREL захтјева

- 1) MREL захтјев испуњава се инструментима регулаторног капитала и прихватљивим обавезама према члану 249. Закона, а које задовољавају критерије наведене у члану 2. Одлуке (квалификоване прихватљиве обавезе).
- 2) MREL захтјев банке на појединачној основи испуњава се регулаторним капиталом и квалификованим прихватљивим обавезама банке на појединачној основи.
- 3) MREL захтјев за банкарску групу испуњава се консолидованим регулаторним капиталом банкарске групе, те квалификованим прихватљивим обавезама надређене банке банкарске групе на консолидованој основи.

10. Испуњавање MREL захтјева субординисаним дугом

- 1) Агенција може наложити да се MREL захтјев на појединачној или консолидованој основи у потпуности или дјелимично испуњава субординисаним дугом.
- 2) Агенција може захтијевати од банке потпуно или дјелимично испуњавање MREL захтјева субординисаним дугом ако процијени да постоји ризик да би потреба за квалификованим прихватљивим обавезама, које испуњавају услове за укључење у MREL и које нису искључене из покрића губитака и докапитализације, довела до кршења начела да ниједан повјерилац у поступку реструктурирању не смије претрпјети веће губитке него што би претрпио да је над банком покренут поступак ликвидације или стечаја.
- 3) Агенција може захтијевати од банке потпуно или дјелимично испуњавање MREL захтјева субординисаним дугом и ако процијени да постоје значајне препреке за реструктурирање банке, које угрожавају спроводивост одабране стратегије реструктурирања, а које би могле бити отклоњене путем субординисаног дуга.

11. Рок за испуњење MREL захтјева

- 1) Ниво потребног MREL захтјева за банку утврђује се у поступку израде и ажурирања плана реструктурирања банке.
- 2) Ниво потребног MREL захтјева за банку утврђује се посебним рјешењем и исто се доставља банци.
- 3) Након што утврди потребан ниво MREL захтјева Агенција може одредити прелазни период у коме је појединачна банка или банкарска група, дужна испунити MREL захтјев. Прелазни период треба бити најкраћи могући, али не може бити дужи од 4 године. У току прелазног периода Агенција ће банци одредити планиране нивое MREL захтјева на годишњем нивоу.
- 4) Саставни дио рјешења о нивоу потребног MREL захтјева из тачке 11. подтачка 2. чини и крајњи рок до кога банка мора испунити MREL захтјев, те планирани ниво MREL захтјева за сваки дванаестомјесечни период.
- 5) Ниво потребног MREL захтјева редовно се преиспитује и по потреби ажурира, минимално у склопу редовног планирања реструктурирања.
- 6) Информација о висини MREL захтјева доставља се банци у склопу кратког приказа кључних елемената плана реструктурирања у складу са чланом 224. став 4. Закона.

12. Прелазне и завршне одредбе

Ово упутство ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у Службеном гласнику Републике Српске.

Број: Д-4/20

Дана, 24.02.2020. год.

